

Object-Oriented Programming with C#

Database access with ADO.Net

INTRODUKTION.....2

ØVELSER.....3

ADONet.0 3

ADONet.1 5

ADONet.2 6

ADONet.3 8

Introduktion

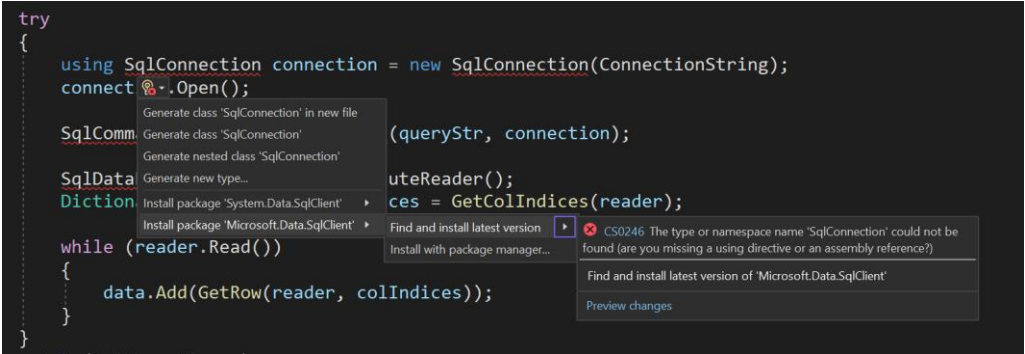
Dette dokument indeholder et antal øvelser omhandlende brug af **ADO.Net**-teknologien til at etablere forbindelse mellem en relationel database og en C# konsol-applikation.

Progressionen i øvelserne er som følger:

- **ADONet.0:** Brug af **ADO.Net** til at tilgå en enkelt tabel
- **ADONet.1:** Brug af **ADO.Net** til at tilgå en enkelt tabel. Brug af en dedikeret klasse som rummer kode til typiske database-operationer (læs, slet, opret)
- **ADONet.2:** Brug af **ADO.Net** til at tilgå flere relaterede tabeller. Brug af et mere komplekst sæt af klasser til at udføre typiske database-operationer (læs, slet, opret)
- **ADONet.3:** Brug af **ADO.Net** til at tilgå flere relaterede tabeller. Brug af et **repository**-abstraktionslag.

I alle øvelserne benyttes en domæne-model bestående af entiteterne **Kunde**, **Bil** og **Leje**, hvilket skal modellere f.eks. en virksomhed der udlejer biler.

Øvelser

Øvelse	ADONet.0
Projekt	ADORosBil_V0
Formål	Brug af ADO.Net til at tilgå en enkelt tabel
Beskrivelse	<p>Projektet rummer:</p> <ul style="list-style-type: none"> Klassen Kunde, som modellerer kunde-entiteten fra vores domæne-model. Filen DBScript.sql, som rummer et SQL script der opretter og populerer tre tabeller i en database (se senere). Bemærk at vi kun benytter tabellen Kunde i denne øvelse Kode i Program.cs som læser og processerer data fra tabellen Kunde. <p>NB: Dette projekt bruger NuGet-pakken <i>Microsoft.Data.SqlClient</i>, som installeres første gang man åbner projektet. Dette kan godt tage nogle sekunder, hvor det vil ligne at der er fejl i programmet. Hvis pakken ikke bliver installeret automatisk, kan man i Program.cs holde muse-cursoren over f.eks. klassen SqlConnection. Dette bør få Visual Studio til at vise dig en mulighed for at installere pakken, som vist nedenfor.</p> <p>The screenshot shows a C# code snippet in Visual Studio. The code is inside a try block and includes using statements for SqlConnection and SqlCommand. It creates a new SqlConnection, opens it, and then uses a SqlCommand to execute a query. The code also includes a while loop that reads data from the command reader and adds it to a list. A context menu is open over the SqlConnection class, showing options like 'Generate class', 'Generate nested class', and 'Install package'. The 'Install package' option is selected, and a sub-menu shows 'Find and install latest version' and 'Install with package manager...'. A warning message is displayed: 'CS0246 The type or namespace name 'SqlConnection' could not be found (are you missing a using directive or an assembly reference?)'. Below the warning, there are buttons for 'Find and install latest version of 'Microsoft.Data.SqlClient'' and 'Preview changes'.</p> <p>(øvelsen fortsætter på næste side)</p>

Trin	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opret en lokal database kaldet RosBilDB (brug SQL Server Object Explorer vinduet, gå ned til SQL Server\((localdb)\MSSQLLocalDB\Databases, højreklik og vælg Add New Database). Det er <u>vigtigt</u> at du giver databasen præcist dette navn. 2. Når databasen er blevet oprettet, skal du køre scriptet fra DBScript.sql på databasen (højreklik på databasen, vælg New Query. Kopier indholdet af scriptet over i query-vinduet, og kør det). Dette script opretter tre tabeller i databasen. Tjek gerne, at det rent faktisk er sket. 3. Fortsæt til Program.cs. Her er kode som benytter ADO.Net-biblioteket til at læse data fra databasen. 4. Trin 1 er opsætning af database-forbindelsen, ved brug af klassen SqlConnectionStringBuilder. Denne klasse gør det nemmere at konstruere den "connection string", som bruges til at oprette forbindelse til databasen. 5. Trin 2 er selve brugen af data fra databasen. Dette består af tre del-trin: <ol style="list-style-type: none"> a. Trin 2a etablerer en forbindelse til databasen ved brug af klassen SqlConnection. Bemærk den lidt usædvanlige brug af using; dette sikrer, at forbindelsen til databasen bliver frigivet, selv om der skulle gå noget galt under arbejdet med databasen. b. Trin 2b definerer og udfører den SQL statement, vi gerne vil udføre på databasen, ved hjælp af klasserne SqlCommand (hvor vi <u>definerer</u> vores SQL statement) og SqlDataReader (hvor vi <u>udfører</u> vores SQL statement). c. Trin 2c <u>processerer</u> det resultat vi fik tilbage ved at udføre vores SQL statement. Dette resultat kommer i form af et SqlDataReader-objekt, på hvilket vi kan læse hver række af data en efter en. 6. Prøv at køre programmet, og se om det forventede data kommer ud på skærmen. Hvis ikke, må du tjekke om du har fået sat databasen korrekt op (se de første trin i øvelsen). 7. Brug også lidt tid på at blive fortrolig med, hvad der foregår under hele arbejdet med databasen. Hvilke klasser har ansvar for hvad? Hvordan kommer vi fra en række i Kunde-tabellen til et nyt Kunde-objekt? 8. Når du er rimeligt fortrolig med koden, kan du prøve at skrive kode som på tilsvarende måde læser data fra Bil-tabellen. Som en del af dette skal du også definere en Bil-klasse. 9. Hvis du også er hurtigt færdig med at læse data fra Bil-tabellen, kan du også prøve at læse data fra Leje-tabellen. Her støder du nok på nogle udfordringer, i forhold til hvordan data i denne tabel refererer til data i de andre tabeller. Er det lige så nemt at lave et Leje-objekt som det var at lave et Kunde- eller Bil-objekt...?
-------------	--

Øvelse	ADONet.1
Projekt	ADORosBil_V1
Formål	Brug af ADO.Net til at tilgå en enkelt tabel. Brug af en dedikeret klasse som rummer kode til typiske database-operationer (læs, slet, opret)
Beskrivelse	<p>Projektet rummer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Klassen Kunde, som er som i den sidste øvelse. • Klassen DBMethodsKunde, som indeholder et antal metoder til at udføre typiske database-operationer på Kunde-tabellen, såsom at læse, oprette og slette data (vi udelader muligheden for at opdatere eksisterende data). Metoderne benytter klasserne fra ADO.Net-biblioteket. • Klassen Helpers, som rummer et par nyttige hjælpe-metoder. • Filen DBScript.sql, som er som i den sidste øvelse.
Trin	<ol style="list-style-type: none"> 1. Åbn Program.cs. Vi starter med at sætte database-forbindelsen op, på samme måde som i sidste øvelse. I trin 2 til 6 bruger vi nu metoderne i DBMethodsKunde til at arbejde med data i Kunde-tabellen. Start med at se koden (og de tilhørende kommentarer) i Program.cs igennem, kørs programmet, og se om output er som du ville forvente det. 2. Fortsæt i klassen DBMethodsKunde. Den rummer de tre public metoder ReadAllFromDB, WriteToDB og DeleteFromDB. Hovedformålet med opgaven er at forstå hvordan disse tre metoder fungerer, så brug noget tid på <u>grundigt</u> at studere disse tre metoder. Det inkluderer også at studere de private hjælpe-metoder i klassen. Overvej også følgende: <ol style="list-style-type: none"> a. Alle metoderne er skrevet specifikt til at arbejde med Kunde-tabellen. Hvor meget vil det kræve at gøre metoderne generelt anvendelige på alle tabeller i en database? b. Lige nu sætter vi Id for et nyt Kunde-objekt som en del af Kunde-constuctoren. Kunne ansvaret for at finde det næste ledige Id (vi antager at alle Kunde-objekter skal have et unikt Id) flyttes til WriteToDB-metoden? 3. Når du føler du har en god forståelse af metoderne i DBMethodsKunde, kan du prøve at lave en tilsvarende klasse for Bil-klassen, og udføre nogle operationer der svarer til dem der udføres for Kunde i Program.cs. Når det virker, kan du – igen – reflektere lidt over, hvad der skal til for at skrive en generelt anvendelig DBMethods klasse. Prøv også gerne at få hul på at implementere klassen 😊.

Øvelse	ADONet.2
Projekt	ADORosBil_V2
Formål	Brug af ADO.Net til at tilgå flere relaterede tabeller. Brug af et mere komplekst sæt af klasser til at udføre typiske database-operationer (læs, slet, opret)
Beskrivelse	<p>Projektet indeholder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Folderen Models, med det meget lille interface IHarId, og de tre domæne-klasser Kunde, Bil og Leje. Bemærk at Leje rummer to properties som har en klasse-type, dvs. et Leje-objekt vil have en reference til et Kunde-objekt og et Bil-objekt. • Folderen DBMethods, som rummer base-klassen DBMethodsBase, samt flere sub-klasser svarende til de tre domæne-klasser. Bemærk, at der er <u>to</u> sub-klasser (DBMethodsLeje og DBMethodsLejeJoin) svarende til <u>en</u> domæne-klasse Leje. • Klassen Helpers, som rummer et par nyttige hjælpe-metoder. Bemærk, at nogle af disse nu er type-parameteriserede. • Filen DBScript.sql, som er som i den sidste øvelse. <p>Vi har nu et mere komplekst system af klasser, men koden til at læse data fra databasen og "oversætte" disse data til objekter ligger stadig i DBMethods-klasserne. Det der komplicerer tingene er at klassen Leje har to <u>objekt-referencer</u>, som vi skal etablere ud fra de <u>fremmed-nøgler</u> der findes i Leje-tabellen.</p>
Trin	<ol style="list-style-type: none"> 1. Start i DBMethodsBase-klassen. Denne klasse er en generalisering af den Kunde-specifikke DBMethodsKunde-klasse fra sidste øvelse. Der bruges flere forskellige mekanismer til at opnå denne generalisering. Da denne klasse er central for øvelsen, skal du nu bruge noget tid på at studere den <u>grundigt</u>, inklusive at prøve at forstå de mekanismer der er brugt for at gøre klassen så generel som muligt. 2. Fortsæt til DBMethodsKunde og -Bil. Hvad er det der gør, at disse to klasser bliver specifikke for en enkelt tabel? Hvor er det, at vi "oversætter" fra f.eks. en Kunde-række til et Kunde-objekt? Og hvorfor er det, at den "oversættelse" ikke er så kompliceret for disse to klasser. 3. Fortsæt til DBMethodsLeje. Her støder vi på problemet med at komme fra fremmed-nøgler til objekter (og vice versa). Dette problem skal løses i metoderne GetRow (fra fremmed-nøgler til objekter) og AddParameter-Values (fra objekt til fremmed-nøgler). M.h.t. GetRow ser det ud til, at vi gør brug af referencer til de andre DBMethods...-klasser. Hvorfor er det nødvendigt? Hvor bliver disse referencer etableret? 4. Fortsæt til Program.cs. Her bliver de nye klasser taget i brug. Arbejd dig igennem de enkelte trin, indtil du synes du har en rimelig forståelse af

	<p>hvordan klasserne bruges. Kør programmet for at se hvad der sker; det skulle gerne være sådan, at programmet efterlader databasen i den samme tilstand som da programmet startede. Bemærk i øvrigt, at vi nu blot angiver "0" (nul) som id når vi opretter et nyt objekt. Hvorfor går det godt? Hvem er det, der nu har ansvar for at finde et korrekt Id for et nyt objekt?</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Fortsæt til DBMethodsLejeJoin. Denne klasse benytter en anden tilgang til at konstruere Leje-objekter. Mere specifikt bruges en mere kompleks, <i>join</i>-baseret SQL statement til at læse det relevante data. Prøv evt. først at køre denne SQL statement direkte på databasen i et query-vindue, for at få en fornemmelse af det data den returnerer. Tag derefter et grundigt kig på metoden GetRow, så du forstår hvorfor vi har information nok til at lave et komplet Leje-objekt, inklusive objekt-referencer til de korrekte Kunde- og Bil-objekter. Sammenlign gerne med DBMethodsLeje. Hvilke fordele og ulemper kan du se i de to tilgange til at løse problemet? 6. Gå tilbage til Program.cs, og prøv at bruge DBMethodsLejeJoin i stedet for DBMethodsLeje. Det skulle helst ikke gøre nogen forskel 😊. 7. Hvis du har tid tilbage, kan du prøve at eksperimentere i Program.cs med at oprette, læse og slette flere data. Du kan også prøve at tilføje metoder til DBMethods-klasserne, f.eks. metoder som returnerer data der opfylder en betingelse (f.eks. alle VIP-kunder).
--	---

Øvelse	ADONet.3
Projekt	ADORosBil_V3
Formål	Brug af ADO.Net til at tilgå flere relaterede tabeller. Brug af et repository -abstraktionslag.
Beskrivelse	<p>Projektet indeholder de samme elementer som i den sidste øvelse, samt disse tilføjelser:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Folderen Repositories, som indeholder interfacet IRepository, base-klassen ADORepositoryBase samt tre sub-klasser. • Folderen UI, som simulerer en UI-struktur der kan minde om en – meget simplificeret – <i>Razor Pages</i> app • Klassen DataService, som giver en samlet adgang til alle data i databasen.
Trin	<ol style="list-style-type: none"> 1. Start i folderen Repositories, med interfacet IRepository. Er der noget i definitionen af IRepository, der indikerer hvordan data er opbevaret? 2. Fortsæt til ADORepositoryBase. Denne classes formål er at bruge de eksisterende DBMethods... klasser til at implementere IRepository. Sørg for at opnå en rimelig forståelse af, hvordan de enkelte metoder er implementeret. 3. Fortsæt til de tre ...Repository klasser. De ser nærmest trivielle ud. Hvad er deres formål? Kunne de måske undværes? 4. Fortsæt til DataService. Hvad er denne classes formål? Hvorfor har de tre properties en interface-type i stedet for konkrete ...Repository-typer? 5. Fortsæt til Program.cs. Strukturen skulle gerne minde om strukturen af Program.cs i den sidste øvelse, men fremgår det nu af koden i Program.cs, at vi bruger ADO.Net...? Kan man ud fra koden konkludere, at data ligger i en database? Hvilke fordele kan det give? 6. Fortsæt til folderen UI. Denne del af programmet har ikke som sådan noget med databaser at gøre, men prøver at simulere en UI-struktur som minder om strukturen i en <i>Razor Pages</i> app. Udforsk klasserne, og find ud af hvordan UI og data er koblet sammen. 7. Eksperimentér gerne i Program.cs med at bruge mulighederne for at oprette, læse og gemme data. Hvis du har mere tid, kan du prøve at oprette en helt ny tabel (f.eks. en Medarbejder-tabel), og se hvor meget/lidt det kræver at implementere hele "kæden" fra data i databasen til at se data på skærmen.